

Be også for meg

Noe om forbønnens betydning i såmannsarbeidet (Ef. 6.18-19)

Av Sven A. Berglund

– Vi ber for deg. Ordene har møtt meg noen ganger i spesielle situasjoner, som etter en samtale i telefonen, som hilsen i et brev, som avskjedsord da møteuken var ferdig. – Du skal vite at vi ber for deg! Eller, – du står på bønnelisten vår. Å, du så velsignet godt å bli minnet på det. Jeg møtte det så konkret og sterkt fra noen venner på Sunnmøre for en tid siden. "Vi minner Herren hver dag om deg at du får nåde til å komme ut som forkynner på heltid igjen." Da ble det både godt og alvorlig. "Det er makt i de foldede hender", synger vi. Ja, Guds Ord sier det. Bibel- og kirkehistorien viser at det er sant, og alle kristnes erfaringsliv understreker sannheten.

Bønnens betydning

Herren og Abraham talte med hverandre står det. Det var den gangen Abraham ba for Sodoma, ba om vekkelse og frelse for slekta si. Abraham vandret med Herren, levde i Herrens fortrolige råd. Derfor er han dristig i sin bønn og omgang med Gud. De

"talte ut med hverandre". Resultatet ble at en familie ble frelst.

Når det gjelder forbønn for forkynner og Guds rikes arbeid, så kan jeg ikke la være å tenke på Moses som løfter sine hender mot himmelen, når Israel under Josvas ledelse strider mot Amalek. Det vi leser i 2. Moseb. 17 er en anskuelsesundervisning både på forkynnelsens og bønnens betydning og virkning også i vårt arbeid i dag.

Først ser vi folket på vei til å dø av tørst. Det er lovens gjerning å føre ut i ørkenen, ufruktbarhet, tørke, død. Så skjer livets under. Klippen revner, og livets vann strømmer ut til alle som vil ha. Det er evangeliets Ord. Jesus sier: "Den som tørster, han komme til meg å drikke." Og når lov og evangelium får lyde gjennom forkynnelsen, da er det hver gang en strid på død og liv. Her viser Ordet og erfaringen at forbønnen er umåtelig viktig. Det ligger på mitt hjerte å få minne alle venner om samspillet mellom forkynnerarbeidet og forbønnstjenesten.

Moses gav befaling om å velge ut

Bladet LOV og EVANGELIUM

utgis av NLL og blir sendt gratis til alle som sender ekspedisjonen navn og adresse. Bladet kommer med 10 nr. i året. Gaver til bladet kan sendes til kasserer i NLL.

Abonnement, oppsigelse og adresseforandring sendes **ekspedisjonen** v/ Dag Rune Lid, 5600 Norheimsund, tlf. 56 55 26 72.

Ansvarlig for bladet:

Red.nemnda ved form. Ragnar Opstad
Opstadv. 38, 4350 Nærø, tlf./fax 51433685

Faste medarbeidere i bladet:

Jon Espeland, Per Bergene Holm,
Lars Fossdal og Dag Rune Lid.

NORSK LUTHERSK LEKMANNSMISJON

ble grunnlagt i 1963 av venner av den luthersk-rosenianske forkynnelse, og ønsker å forkynne Guds Ord i skrift og tale både i Norge og ute på misjonsmarken. NLL har ytremisjonsarbeid i Peru.

Formann Karl B. Bø, Vistnesveien 13,
4070 Randaberg, tlf./fax 51 41 87 46.

Sekretær Håvar Fjære, Goksjøruta,
3220 Sandefjord, tlf. 33 11 08 31.

Kasserer Margrete Frafjord, 4164 Fogn,
tlf. 51 71 06 29.
Postgiro 0801.5682133.
Bankgiro 3204.10.10222.

BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES

ble grunnlagt i 1992, og eies og drives av NLL. Skolen har både halvårig- og ettårig kurs, og det er også adgang til å følge undervisningen i kortere perioder.

Skolen ønsker å formidle tillit til Guds Ord og spørre etter de gamle stier (Jer. 6.16), samt fremme den arv vi har fra lekmannsbevegelsen og våre lutherske lærefedre.

Adr. 3160 Stokke
Telefon 33 33 93 98. Fax 33 33 91 40.
Bankgiro 2490.45.39496.
Postgiro 0825.0771534.

Rektor Per Bergene Holm,
3282 Kvelde, tlf. 33 11 26 96.

mannskap til stridstjeneste, fronttjeneste. Josva gjorde etter ordet og gikk til angrep. Her er forkynnararbeidet, såmannsarbeidet. Gå med sverdet som er Guds Ord.(sml. Ef. 6.17 og Hebr. 4.12) Vi ser forbønnens betydning. Moses holdt sine hender opp mot himmelen. Da hadde Josva og Guds folk overtaket. Men Moses ble trett og hendene sank. Da fikk fienden overtaket; og videre står det så fint at Moses ble trett, var det noen venner som kom til for å støtte hans hender i bønnekampen. Slik vant Guds folk seier i striden. Guds Ord sier at alt det som før er skrevet, er skrevet oss til lørdom.

Vi står i en veldig åndskamp i dag. Jeg ville så gjerne minne oss alle om hvor viktig det er for arbeidet i sin helhet og forkynnertjenesten spesielt, at det er noen som retter hendene mot himmelen for de som er fremst i striden. Hvor viktig det også er at det er noen venner som trer støttende til. Kampen ble avgjort på slagmarken, men krafttilførselen kom fra Herren via noen bønnens armer som ikke fikk lov til å synke. Slik har Guds sanne rike alltid vokst, og slik er den enste måten Guds sanne rike vokser på i dag – Guds Ord og bønn.

Ikke kamp mot kjød og blod

I Efeserbrevet(Ef. 6.10 ff.) skriver Herrens apostel om kampen Jesu venner står i. Han skriver om en våpenrustning de må ikle seg i denne striden.

(Forts. s. 14)

Forkynn Ordet!

Av Dag Rune Lid

I dag når me opplever å få mykje servert frå talarstolar, frå radio, TV osv. som ber namnet kristen forkynning, så dukkar spørsmålet opp: Kva er kristen forkynning, og kva vil det seie å forkynne Ordet?

Dei gamle snakka om forkynning av synd og nåde, lov og evangelium, og ei slik forkynning har bore rike frukter i vårt folk og land. Om innhalten av lov og evangelium sa våre lutherske forfedre at det er "et sørdeles herlig lys, som tjener til at Guds ord blir rettelig delt og de hellige profeters og apostlers skrifter blir rett forklart og forstått." Såleis kan ein seie at i dette begrepet «lov og evangelium» ligg fortolkningsnøkkelen til ei djupare forståing av heile Bibelen – "et sørdeles herlig lys".

Dr. theol Olav Valen-Sendstad har også skrive om dette og seier: "Uten sondering mellom lov og evangelium kan det aldri bli tale om sunn og sann teologi, forkynnelse, sjelsorg og frigjort kristenliv. Jeg mener derfor at en predikant kan overhodet ikke gjøre noe nyttigere arbeid som forberedelse og dyktiggjøring til sin gjerning, enn å grunne i Guds ord på forskjellen mellom lov og evangelium." Når ein byrjar å sjå forkynninga av lov og evangelium i eit slikt per-

spektiv, då ser ein også kva som er grunnskaden i forkynninga anno 1996.

Difor er vårt behov i dag at me treng forkynnurarar som igjen studerer på denne forskjellen i Guds ord, og som ropar ut: Så seier Herren! Me treng slike som fryktar Gud meir enn menneske og som seier: Herre tal, din tenar høyre! Det var åndeleg bekjemt i Israel då ungguten Samuel kom til Silo(1. Samuel 3), men eit lydhørt hjarta som Herren fekk bruke, vende mørke til lys for ein heil nasjon. "Herren var med han og lèt ikkje eitt av orda sine falle til jorda."(3.19)

Forkynninga må "skjære hol"

Asbjørn Aavik seier noko tankevekkjande om forkynninga i ei av sine bøker: "Nettopp her tror jeg vi forkynnere synder i dag – både mot Gud og våre tilhørere: I stedet for å begynne med å skjære opp byllen, åpne dypt og smertende innover mot den innerste skaden, tar vi til å forkynne evangeliet for disse eller den som er på vei til å dø. Vi bruker evangeliets balsam på byllen i stedet for første å åpenbare den med Ordets skarpe, tveeggdede sverd som trenger gjennom og... dømmer! Og vi reiser fra bygda

og byen til andre bygder uten at noen er oppstått fra de døde."

Eg trur Aavik her rører ved noko vesentleg når det gjeld kristen forkynning. Det er her mang ein forkynnare er blitt eit ekko til tidsånda, og det er her djevelen byrja og fortset sin kamp for å gjere bodbøraren ufarleg. Det er ein indre samanheng her – den som ikkje er tru mot det lys han har fått i Guds Ord og ber det fram, han misser det lyset han har i Ordet. Det kostar å ta opp verdsleggjering, fråfall, syndige vanar og tale konkret om synda slik at det rammar samvita. Men han som har rive i stykke, Han vil òg løkja oss.(Hosea 6.1)

Mange ber om vekking – men når det kjem ein forkynnare som "skjør hol" slik at samvita kjem inn i vekkinga, så får han gjerne høyre at han er: – dømmesjuk, trongsynt, ukjørelig, einsidig, og at han talar til kristne som til ufrelste osv. Ein vil ha vekking, men på eigne premissar. Men då blir det ikkje bibelsk vekking – då blir det ikkje Gud som talar. Ein vil ha følelsesmessig stemning, men ikkje gråt over synd. Ein vil ha fred, men ikkje korsets fred. Ein vil ha lovsong, men ikkje eit møte med Den Heilage Gud som skapar sann bibelsk lovsang osv. Når Gud talar og «skjer hol», då kan ein ikkje velje og vrake om ein vil høyre, utan at det får konsekvensar. Der Guds Ord blir motteke fører det til åndeleg liv og der det blir vraka fører det forherding og åndeleg død.

Andens gjerning

Guds Ord gjev oss ein interessant illustrasjon i 1. Kongebok. 22. Den ugudelege kong Akab har forkledd seg og vil reise i krig. Gud har åtvara han gjennom profeten at dersom han reiser, så vil dommen ramme han, men han vil ikkje böye seg for Guds Ord. Han vil gå i striden, og trur han skal klare å lure Gud – han forkler seg. Men kva skjer? Ein av fienden sine menn spenner bogen og skyt på måfå, og pila flyg av stad, styrt av Guds hand, og råkar kongen mellom brynjestakken og brynja – det "ømme" punkt i kledninga, og kongen dør, slik Gud hadde sagt.

Akkurat slik er det også når Guds Ande nyttar "Ordets pil" til å treffe det ømme punkt i samvitet. Då opplever ein at bodskapen frå talarstolen blir aktuell og treff samvitet hjå tilhøyrarane. Anden nyttar Ordet frå Guds munn, formidla av forkynnaren, til dom og frelse. Så blir berre forkynnaren ein reiskap som Anden får bruke. Difor treng me be om at Herren får drive ut arbeidrarar som han kan få bruke, som er avhengige av Herren og Andens gjerning, då kan Herren få gjere store ting.

I Efesarane 6.17 står det at Andens sverd det er Guds Ord. Når Guds Ande får svinge og styre sverdet(Ordet), då vil det også treffe samvitet. Over ei slik forkynning vil det kvile åndsmakt og åndskraft frå himmelen,

og det vil ha ein merkeleg verknad på tilhøyrarane. Tilhøyrane blir skuldige for Gud, men på same tid fører Anden tilhøyrarane slik at dei får fryde seg i frelsa full og fri – og det blir tent lovesong og vitnetrong i hjarta. Det var ei slik forkynning som skapte "Vårløysing" over vårt folk i forrige århundre.

Men den som forkynner Ordet, han får også oppleve Andens gjerning i sitt eige liv. Han opplever smerte over seg sjølv, opplever å vere hjelpelaus, opplever å ikkje bli roleg for ein bodskap å gå med osv. Det vart fortalt om Ludvig Hope då han skulle tale på eit stort friluftsmøte, at han innleia han med å seie: "Eg har arbeidt i 14 dagar med denne teksten, og eg har bedt mykje til Gud at han måtte gje meg lys over den, men eg må seie som sant er – eg har ingenting fått." Men han tala, og folket gløymde aldri den talen, dei fekk eit møte med Gud i Ordet – åndsmakt frå himmelen.

Lov og evangelium i forkynninga

Sjølv om det er ulike forkynnarnådegåver i Guds rike, så må alltid vekkingstonen vere grunntonen i all forkynning, for slik er Andens gjerning(Johs. 16.8). Desse tonane held på å døy ut i mange samanhengar i dag, men då forkynner ein ikkje lengre Guds Ord som lov og evangelium.

Kva vil det eigentleg seie å forkynne lov og evangelium? Luther sei-

Lov og evangelium i forkynnelsen

All forvirring, all åndelig nød, all slapphet og død i våre forsamlinger kommer av at man blander sammen lov og evangelium. Like sikkert som all velsignelse, all kraft, fred og nåde kommer av at evangeliet virkelig lyder som evangelium og loven som Guds sanne lov. – Jeg er redd for at mange predikanter tenker altfor lite på disse ting. Hemmligheten i loven og evangeliet skulle være det emnet vi tenkte på, grunnet og bad over til stadighet.

Så skulle loven blir forkjent med sørlig adresse til de sikre, sovende, egenrettferdige og selvtildfredse – enten de er egenrettferdige fariseere eller grove syndere – slik at de kunne våkne opp og se sin sanne stilling som fortapte syndere under Guds vrede. For loven sier at den som ikke ved omvendelse og tro er blitt et Guds barn, han er fortapt(det er for lite å si at han kan komme til å gå fortapt, han er fortapt og må nå bli frelst). – Men evangeliet skulle uten noe forbehold forkynnes for den som er forferdet over sine synder, så han kunne se at Jesus Kristus, Guds Sønns blod renser fra all synd.

Carl Fr. Wisløff

«Lov og evangelium i forkynnelsen»
1975.

er det såleis: "Lovens preken er alt det som preker om våre synder og Guds vrede, hvordan eller når det så skjer. Derimot er evangeliet en preken som intet annet viser og gir enn nåde og tilgivelse i Kristus Jesus."

Men på same tid er det viktig å ha klart for seg at det er Den Heilage Ande aleine som nytter lov og evangelium på samvita. Når ein ser at Ordet avslørar, dømmer og drep, då er det lova Anden brukar, og omvendt når ein ser at Ordet gjer levande, trøystar, frigjer – då er det evangeliet Anden brukar. Ved ein og same bodskap kan nokre sjeler kome i djup åndelag naud, og nådehungre kan sjå seg løyst og fri. "For Gud Ord er levande og verksamt og kvassare enn noko tvieggja sverd.." (Hebr. 4.12)

Kva blir så fruktene av ei lov- og evagelielaus forkynning? Synda blir ufarleg, Ordet får ikkje verke til sjølvprøving, ingen får problem med sine synder og sitt samvit, verdslege og eigenrettferdige sjeler kan sitje under talarstolen utan at dei gjennom forkynninga får sjå at dei er fortapte. Forkynninga skaper ingen sann og ekte lovesong, Guds Ord får ikkje setje skilje mellom gjenfødt og ugjenfødt osv. Summen av dette blir at det ikkje lenger er behov for Kristus, forlating for syndene og Jesu blod.

Her trur eg me ser noko av hovudårsakene til den åndelege søvn som me i dag opplever mellom Guds

folk. Ei klar forkynning av lov og evangelium fører sjelene inn i spenningsfeltet mellom synd og nåde. Synda må fram i lyset, først då blir det behov for nåde. Men får ikkje denne bibelske vekkingstonen vere levande mellom oss, då sig den åndelag søvn inn. Den som sov, ser ikkje farane, og har ikkje behov for åndelag næring og likar heller ikkje å bli vekt opp.

Det er blitt sagt at bodskapen går til den instans i mennesket som det kjem frå hjå den som forkynner. Dreg ein denne tråden, kan ein seie at det som kjem frå forstanden, går til forstanden. Det som kjem frå kjenslelivet, går til kjenslelivet, og det som kjem frå eit hjarte og samvit som er overtydd av Ordet, det går til hjarte og samvit hjå tilhøyraren. Men som Carl Fr. Wisløff skriv i ei av sine bøker: "Først når Ordet når inn til hjertene og samvittighetene, kommer det sanne Åndens vær." Difor er det så om å gjere at Guds ord får overtyde hjarte og samvit, då først vil me oppleve samvitsvekking og himmelske vekkingstonar.

Men "når vekkinga stilna og folket det for", kva gjer ein då? Då får me frå mange hald i dag høyre: –ME klarar ikkje kommunisere med folket – ME må ta nye verkemidlar i bruk – ME må fange oppmerksamheita hjå tilhøyrarane osv. Men det blir eit stritt arbeid å erstatte forkynninga av

Guds ord og Andens verknad på hjarto med vår kommunikasjon og våre metodar.

Me opplever at stadig fleire misser trua på Guds Ord som reiskap i åndskampen, og nye verkemiddel er på full innmarsj i Guds rikes arbeid. På denne måten prøver ein å fange interessa og "treffe" tilhøyrarane, men det blir eit strevsamt arbeid. Ein kan nok nå følelseslivet og forstanden – men når Andens sverd, som er Guds Ord, blir forkasta, då vil ein tappe i åndskampen.

Bruk Ordet og forkynn Ordet!

Mange ser diverre ikkje at desse nye verkemidlane er ein konsekvens av at ein har mist trua på Guds almakts Ord, som i seg sjølv er levande og verksamt. Mot djevelen og vondskapens åndehær er det berre dette Ordet som kan gjeva siger og som djevelen og vondskapen åndehær fryktar. Jesus sjølv nytta dette sverd mot djevelen(Mat. 4) – og dette sverd er like mektig i dag mot djevelen, verda og vårt eige kjøt.

Medan drama går sin sigersgang både i kyrkje og bedehus, er det mange som sørger og må seie seg samd i det som Guttorm Raaen skreiv for litt sidan: "Vi er redd for at det å gå inn for å bruke drama i kristent arbeid, blir omrent som å ale opp en gauk–unge. Da overtar under-

holdningslinjen plassen for vekkelseslinjen." Me ser diverre allereie desse konsekvensane i dag. Difor må me oppmuntre kvarandre til å bruke Ordet og forkynne Ordet – då vil Guds ord gjere sin gjerning.

"Liksom regnet og snøen fell ned frå himmelen og ikkje fer opp att dit, men vatnar jorda og får henne til å bera og gro, så ho gjev såkorn til såmannen og brød til den som et, slik skal ordet mitt vera, det som går ut frå munnen min. Det skal ikkje venna tomt attende til meg, men det skal gjera det eg vil, og ha framgang med alt som eg sender det til."(Jesaja 55.10–11)

Så var desse linjene ikkje skrivne for å ta motet frå deg som forkynner Ordet, men det var heller meint som ei oppmuntring og formaning, slik Paulus helsar den unge Timoteus: "Forkynn Ordet! Ver budd i tid og i utid. Overtyd, tal til rette og tal til trøyst, påminn med alt langmod og all lære. For det skal kome ei tid då dei ikkje skal tole den sunne læra, men etter sine eigne lyster skal dei taká seg lærarar i mengdevise, etter som det klør dei i øyra. Dei skal venna øyra bort frå sanninga og venda seg til eventyr. Men ver du edru i alle ting. Lid vondt, gjer ein evangelists gjerning og fullfør tenesta di."(2. Tim 4.2–5)

Dere er dyrt kjøpt!

Av Jon Espeland

Dere er dyrt kjøpt. To ganger i to på hverandre følgende kapitler understreker Paulus denne sannhet (1. Kor. 6,20 og 7,23). Paulus skriver til menigheten i Korint. Vi hører om svære synder og mange skrøpeligheter blant de troende i Korint (1. Kor 5,1 og 6,8). De var virkelige, dypt falne syndere. Og de hadde bare et eneste håp: Jesu dyre blod som ble utøst for syndere. Det kostet Jesu dyre blod å frelse korinterne. Du som i likhet med korinterne kjenner på synd og nederlag i livet ditt, – hør hva Guds ord sier: "For det var ikke med forgjengelige ting, med sølv eller gull, dere ble kjøpt fri fra den dårlige ferd som var arvet fra fedrene, men med Kristi dyrebare blod, som blodet av et feilfritt og lyteløst lam" (1. Pet. 1, 18–19). Du er dyrt kjøpt! Prisen var Jesu liv. Han gav sitt liv for å frelse deg.

Du kan aldri utgrunne Jesu kjærighet til deg. Han gav sitt liv for deg mens du ennå var en synder (Rom. 5,8). Han betalte med sitt liv og sitt blod for å frelse deg fra Guds vrede. Det var i sannhet en høy pris! Hva var det som drev Jesus til å betale denne prisen? Vi fristes til å tenke at vi som mennesker må ha en stor verdi siden

Jesus betalte så høy en pris. For slik konkluderer all menneskelig fornuft. Det som det betales en høy pris for, – det har stor verdi. Slik tenkes det i forretningslivet, og etter denne tankegang innretter vi våre liv. Vi betaler den pris som en vare eller tjeneste er verd.

Var det med grunn i vår store verdi Jesus betalte med så høy en pris? Var det for å skaffe seg noe verdifullt han gav sitt liv og sitt blod? Nei, det var ikke det. Det var ikke vår verdi som drev Jesus. Det var hans kjærighet til det som ingen ting var, som drev ham. Hele frelsesverket springer ut av Jesu hjerte. Hans kjærighet til synderen er uutgrunnelig. Det var ingen kvaliteter i deg og meg som drev Jesus til Golgata. "Du har bare trettet meg med dine synder og voldt meg møye med dine misgjerninger. Jeg, jeg er den som utsletter dine misgjerninger for min skyld, og dine synder kommer jeg ikke i hu" (Jes. 43 24–25). Hva sier Bibelen her? Var det på grunn av vår ufattelige verdi at Jesus kjøpte oss? Var det fordi vi var verdt prisen som Jesus betalte? Nei, sier Guds ord. Vi har bare trettet Jesus med våre synder og voldt ham møye med våre misgjerninger. Det finnes ingen ting i oss som

gjør oss verdige. Gud kaller Jakob (Israel) for en makk (Jes. 41,14). Hvem ville vel betale noe for slikt? Og så er det nettopp for slike Jesus gav sitt liv og betalte så høy en pris! Så står det fast at Jesus ikke frelste oss på grunn av vår verdi eller verdighet, men ute-lukkende med grunnen i seg selv, av sin egen frie kjærighet. Her ligger kjærighetens og evangeliets uranskaklige mysterium, og nettopp dette vekker den dype undring hos synderen: "Kan du have meg kjør, rett så heslig jeg er, da er du en forunderlig Gud!"

Det er det forunderlige, at Gud ser til, ja, elsker det som ingenting er, det som ikke er pent og fromt, men heslig og ugodelig.

Men om Gud elsker uten grunn i oss, så er vi ikke dermed frelst, så har vi ikke dermed del i det evige livet! For synden skiller oss fra Gud og hans hellighet. Det er derfor utelukkende i Kristus Jesus vi kan leve med Gud. Det er kun i ham vi er rene og rettferdige, himmelen verdige. Og det er kun når Gud ser oss i Kristus Jesus, at han akter oss verdige for himmelen, tar oss til sine barn og favner oss som sine elskede.

Hvorfor understreker vi dette? Jo, fordi så mange i dag forkynner et falskt evangelium om det naturlige menneskes store verdi for Gud. "Du er

verdifull", blir det sagt. "Derfor må du gi ditt liv til Jesus". Så gir synderen sitt verdifulle liv til Jesus, og tenker han har gitt Jesus noe stort. Nå har Jesus virkelig grunn til å glede seg, som har fått en ny tjener og tilbeder. Men dette er å stille det hele på hodet. Slik forkynnelse setter mennesket i sentrum og skaper ingen takkesang for den uforskyldte frelse. Tvert i mot så blir frelsen selvfølgelig, og det skapes en slags «det-skulle-bare-mangle-at-Jesus-ikke-ville-ha-meg» -holdning.

Jesu død på korset blir ikke lengre en forsoning av Guds vrede og et offer for synd. Golgata-offeret reduseres til en verditransaksjon der Gud mot en høy pris kjøper tilbake mange verdifulle enkeltmennesker. Slik tale om menneskes verdi og verdighet i forhold til Gud er en vrangløre som vi vil advare mot. Sannheten er at hvert menneske som ikke finnes i Jesus er under Guds dom og rammes av Guds vrede (3. Mos. 10,1–2). Og vil du unngå Guds straff og vrede, så fly til Jesus og rop om syndenes forlatelse! Bare i Jesus kan du bli rettferdig for Gud og aktes verdig til å arve det evige liv. Og eier du Jesus så har du fått del i nådens rikdom, og alle himmelens skatter er dine.

Kristus i GT (forts.)

Av Per Bergene Holm

Navnet Herren:

Det siste vi skal ta for oss om Kristus i GT i denne omgang, er hvordan Skriften taler om Kristus som Herren. Det er vel umulig å lese det gamle testamente uten å legge merke til at Herrens navn er noe uhyre viktig.

Det gamle testamente forbyr noen avbildning av Gud, og det begrunnes med at folket ikke har sett Guds synlige skikkelse (5.Mos.4,15ff). Gud har altså ikke åpenbart sitt vesen i synlig skikkelse i den gamle pakts tid. Han har derimot åpenbart seg gjennom sitt navn. Guds navn er mye mer enn en "merkelapp" vi kan bruke ved omtale eller tiltale. Guds navn er et uttrykk for Guds vesen, slik som han har gitt seg til kjenne i sin åpenbaring. Guds navn representerer Gud slik han har vist seg i historien, slik han har åpenbart seg. Slik han har vist seg å være, slik er han, og slik vil han alltid være. Vi har ikke sett Guds skikkelse, vi kjenner Gud bare av hans gjerninger, og Guds navn knytter an til Guds gjerninger.

I og med navnet har Gud gitt seg selv til sine for å være deres

Gud. Ved å påkalle Guds navn kommer en i personlig kontakt med Gud og får del i hans vesen, hans gjerninger, hans velsignelse. Vi ser også at all Guds velsignelse blir det menneske til del som får Herrens navn lagt på seg (4.Mos.6,23–27). Å bli velsignet er det samme som å få lagt Guds navn på seg. Det innebører at Gud binder seg til å være den han er for den som blir velsignet.

Et underlig navn:

Men Guds navn er samtidig et underlig navn (Dom.13,18), og fra ei side sett et ukjent navn i det gamle testamente. Når Herren åpenbarer seg for Moses i 2.Mos.3, så spør Moses Gud om hans navn. Da svarer Gud: "Jeg er den jeg er", eller "Jeg er." I 3.person (altså som tiltale/omtale) blir dette "Han er", på hebraisk skrevet med de fire konsonantene: JHVH. Hvordan dette navnet skal uttales vet vi ikke, og israelittene uttalte det enten "adonaj" (Herren) eller "elohim" (Gud). Navnet over alle navn kunne ingen uttale. Det ligger i sakens natur at det kun er

Gud selv som kan uttale dette navnet, da det åpenbarer hans vesen.

Likevel er ikke Guds navn et ukjent navn. For ser vi i 2.Mos.3, så åpenbarer Herren seg med ordene: "Jeg er Abrahams, Isaks og Jakobs Gud" og legger til at det er hans navn til evig tid. Og når han til dette føyer "Jeg er den jeg er", så sier han at han stadig er og blir som den som åpenbarte seg for

Abraham, Isak og Jakob. Og dermed si Gud: "Se tilbake til Abrahams, Isaks og Jakobs historie og se hvem jeg er. Slik jeg var dengang, slik er jeg, av mine gjerninger kan dere kjenne meg. Slik jeg har vært, slik vil jeg fortsatt være. Den jeg har vist meg å være, den er jeg, uforanderlig den samme. Jeg kan kjennes av mine gjerninger."

Samtidig binder Gud seg

Bibelskepsis og bibelkritikk

Valget for oss står ikke mellom radikal eller moderat, mellom ytterliggående eller forsiktig bibelskepsis og kritikk. Nei, valget står mellom alle mulige former for bibelskepsis og bibelkritikk på den ene siden, og en i Kristus-tillit begrunnet bibeltillitt og bibeltroskap på den andre siden.....

Derfor trenger vi et tilbunnsgående og gjennomgripende oppgjør og brudd, ikke bare med radikal, men også med moderat-konservativ bibelskepsis og kritikk, for begge er medvirkende til å bryte ned den barnlige, enfoldige og uforbeholdne tillit til Guds Ord og dets absolutte forpliktende autoritet og myndighet i menneskenes hjerter og samvittighetsliv. Altfor lenge har mange forsøkt seg med å halte til begge sider. Det ender aldri godt.

Derfor trenger vi i dag å høre Herrens utfordring gjennom profeten Elias' munn, og gjennom det bli stilt på valg som Israel på Karmels berg: "Hvor lenge vil dere halte til begge sider? Er Herren Gud, så hold dere til Han! Og er Ba'al Gud, så hold dere til ham."(1. Kongeb. 18.21)

N.O. (Rasmussen) Vilgilius
Guds Ord er levende, 1974

gjennom sitt navn til sine løfter. Det han har sagt og gjort, det står han ved. Han forandrer ikke det som har gått ut av hans munn. Han står ved sitt ord, for han er den han er!

Det står sentralt i det gamle testamente at Gud ved å handle skaper seg et navn (Neh.9,9–10; Jes.52,6). Herrens navn skal kjenneres av hans gjerninger. Gud gir seg til kjenne ved at han viser sine handlinger og henviser til sine handlinger og sier: Slik er jeg, dette er mitt navn. Jeg er den jeg er, eller jeg er som jeg er.

Og den som leser om Guds handlinger i det gamle testamente, han lører Guds navn å kjenne som "det herlige og forferdelige navn" (5.Mos.28,58).

Guds åpenbaringsnavn:

En annen ting vi skal merke oss, er at navnet JHVH er det navn Gud åpenbarer seg gjennom når han trer i forhold til menneskene – til frelse eller til dom. Tittelen Elohim (Gud) brukes derimot fortrinnsvis om Guds forhold til skaperverket når det skal understrekkes at Gud er høyt hevet over alt det skapte. Vi ser det i de første kapitler i Moseøkene (1.Mos.1–3). Så lenge det er tale om Guds allmektige skapergjerning, brukes tittelen

Elohim (Gud), men så snart Gud skal tre i forbindelse med menneskene kalles han JHVH (Herren).

Herrens engel:

Men det knytter seg enda mer til navnet JHVH. Vi møter flere steder i det gamle testamente tale om "Herrens engel". Herrens engel er et guddommelig sendebud som ikke kan sidestilles med de øvrige englene. Dette sendebud identifiserer seg med JHVH og blir identifisert med JHVH, noe som til og med er fjernt for serafene (Jes.6). Vi møter denne Herrens engel i 1.Mos.16,7–13; 22,15–16; 2.Mos.3,2–6; 23,20–21; Dom.2,1; 2.Kong.19,35; Jes.63,9; Sak.3,1–4; Mal.3,1.

Det vil si at vi i det gamle testamente glimtvis møter en åpenbart person som til og med bærer navnet JHVH, bærer Herrens navn, en selvstendig person som samtidig er en åpenbaring av Herren selv. Hvem er så denne Herrens engel, som bærer Herrens navn, og som samtidig uttrykker både identifikasjon med Herren og forskjellighet?

Jesus er Herren:

Hos Joel sies det med henblikk på den tid Messias kommer, at da skal enhver som påkaller Herrens navn bli frelst (Joel 3,5). Det skal

bli noe karakteristisk for den tiden. Det er som Jeremia sier, at "de skal alle kjenne meg, både små og store, sier Herren" (Jer.31,34). Messiasiden skal altså preges av at alle kjenner dette ukjente navn.

Det betyr ikke at man ikke kjente til og ikke påkalte Herrens navn i det gamle testamente (Salm.145,18), men legg merke til hvordan man påkalte Herrens navn (Salm.143,5 og 85,1ff). Man påkalte Herrens navn ved å påkalle hans gjerninger i fordums dager, slik vi også kan se Moses gjorde. Men Gud selv var skjult, han kjettes bare gjennom sine gjerninger.

Mellom Herren og folket sto ofrene, ypperstepresten, kongen, og når Gud kom dem riktig nør: Herrens engel. Eller Gud kom til dem i røyk og i mulm. Men navnet var hellig, navnet var over alle navn, og ingen kunne se Herrens herlighet. Derfor sier det nye testamente: "Ingen har noensinne sett Gud." (Joh.1,18).

Men så, i tidens fylde, ble navnet åpenbart. Ordet, Gud ble kjød og tok bolig i blant oss. Og julenatt var det en engel som sa: Han er Kristus, Herren. Og Jesus sa selv til sine disipler: "Den som har sett meg, har sett Faderen." (Joh.14,9). Og ved avslutningen av sin gjerning sa han: "Jeg har åpenbart ditt

navn for de mennesker du gav meg av verden. De var dine, og du gav dem til meg, og de har holdt ditt ord. (...) Bevar dem i ditt navn, som du har gitt meg." (Joh.17,6–11).

I Jesus ble Herrens navn åpenbart. Der fikk menneskene se Herrens navn, det navnet som hadde blitt åpenbart i Herrens veldige gjerninger, det herlige og forferdelige navnet de hadde sett i ofrene, i folkets lidelser og utfrielser.

Navnet er Jesus, han som hang på Golgata kors for hele verdens synd til hele verdens forsoning. Og nettopp fordi Jesus hang på korset, fikk han det navnet som er over alle navn, det store og hellige navnet, det navnet som er Herren (Fil.2,5ff). Han har navnet JHVH, og han brukte det navnet – "Jeg er". Jødene tok det for gudsbespotelse og ville steine ham, fordi han gjorde seg selv Gud lik.

Så er det om Jesu store og hellige navn vi leser i det gamle testamente. Og i det samme øyeblikk vi kommer bort fra det gamle testamente, så blekner Jesu navn. Det blir et matt og blekt navn, uten kraft, fordi det er uten ild, uten død og derfor også uten soning. Ingen kjenner Jesus, før han har lørt JHVH å kjenne i hans gjerninger i det gamle testamente.

(Forts. fra s. 2)

Så sier han at de utenpå den våpenrustningen må ikke seg bønnen. Bønnen er som en rustning utenpå rustningen. Ser du samspillet? – Guds Ord og bønn.

Det vi også må være våkne for, er at vår kamp i dag som Guds folk og som sendetjeneste, ikke er mindre farefull enn den situasjonen Paulus beskriver. Kjære venner, vi står midt i en åndelig strid, en åndskamp. Det er "ikke en kamp mot kjøtt og blod, men mot maktene og myndighetene, mot verdens herskere i dette mørke, mot ondskapens åndehøer i himmelrommet. Ta derfor Guds fulle rustning på ...", sier Ordet. Vi må aldri undervurdere motstanderen, og fremfor alt må vi bruke de rette våpnene. Vi må stå åndelig rustet, og vi må stride troens gode strid med åndelige våpen – Guds Ord og bønn.

Strid i bønnen

En forkynner med kall og nådegave fra Gud er på en sørlig måte frontsoldat. Det betyr at han er utsatt for satans listige angrep natt og dag. I Romerbrevet 15.30 skriver apostelen og forkynneren Paulus til venneflokken i Rom: "Jeg formaner eder, brødre, ved vår Herre Jesus Kristus og ved Åndens kjærighet, at dere strider sammen med meg i eders bønner for meg til Gud". Kan du se for deg enda en gang bildet av Josva som leder striden, og Moses med løftede hender.

Slik var troens folk i den gamle pakt avhengige av å gå bønneveien.

Slik møter vi Jesus selv så mange ganger i bønnekamp. Hans apostler og det første vekkelsesfolket gikk samme vei. Så er vi kommet til endetidens åndskamp, strid og innhøsting. Nå er det viktig, sier Ordet, at vi er edrue og våkne. Det er godt for forkynneren å merke omsorg og forbønn. Lever han rett med Herren, merker han godt om vennenes hender er løftet eller om de har sunket ned. Kjære Jesu venn, du har fått et himmelsk kall til å være med i en åndelig strid. Du har del i det kallsbrev som Herrens apostel skriver: "ved vår Herre Jesus Kristus og ved Åndens kjærighet at dere strider med meg i bønnen".

Bønnen åpner dører

"Veien oppad er fri", synger vi. Tenk for en mulighet, for en rettighet du eier som barn av Gud. Det vi taler om her, er det den danske bibellæreren Marius Jørgensen så fint har kalt: "bønnens evangelium". Bønnen er en veldig døråpner. Paulus skriver i brevet til vennene i Kolosse: "Vær vedholdende i bønnen, så dere våker i den med takksigelse, og bed også for oss at Gud må opplate oss en dør for Ordet så vi kan forkynne Kristi hemmelighet, den for hvis skyld jeg og er i lenker." (Kol. 4.11) Det er et sterkt vitnesbyrd om bønnens kraft og betydning hos de første kristne, når vi vet alt det Paulus måtte gå igjennom for evangeliets skyld. Gjennom trengsel, nød, forfølgelse, fengsel, ondt rykte osv. har han gang på gang fått erfare at "bønnens makt er helt ufattelig, den løser

lenker, setter sjeler fri". Så mange ganger har Guds barn gjort den samme erfaring. Jeg kan ikke la være å tenke på Marie Monsen og de mange erfaringene med bønnens makt under vekkelsen Kina. Herren er nær i din og min hverdag. Han legger øret til, og du og jeg får eie det privilegium som Guds barn "å ligge Gud i øret", som de gamle ofte sa.

Vi skal få komme med alle ting, fortrolig og enkelt, slik vi leste om Abraham og Herren, som talte ut med hverandre. Men husk at det viktigste du og jeg får være med å be om, er det som vi har i Herrens bønn: "Komme ditt rike". Her er fortsatt kallsbrevet til alle Jesu venner: "Be også for oss at Gud må opplate oss en dør for Ordet." Du, det går ikke av seg selv dette såmannsarbeidet i Guds rike. Vi er på alle måter avhengige av Herren. Herren må være skystøtte om dagen og ildstøtte om natten. Bare i avhengighet av Ham er vi under velsignelsen. Han må lede, verne, vise vei, gå foran og føre våre kriger.

Våre våpen er åndelige

Guds rike er ikke som noe annet rike. Her heter det alltid: "Det skal ei skje ved kraft og makt, men ved din Ånd som du har sagt." Hallesby har sagt det så treffende at "det er hjelpe-løsheten som føder bønn." Ja, Gud hjelpe deg og meg til å være så hjelpe-løse at vi alltid har bruk for å be Herren om å være all vår hjelp. Det var en enkel mann som fikk beskjed fra Herren om å gå og hjelpe Saulus fra Tar-

Salig er den som Herren ikke tilregner synd!

Ikke tilregner synd! Dette er Kristi rike – et evig forlatelsens rike: Høytidelig sier Herren om det: Det folk som bor der, har fått sin misgjerning forlatt.(Jes. 33.24)

Alt jeg kjenner på og ser hos meg som er ondt, det er synder som må tuktes og som jeg må angre og be om forlatelse for. Det gjelder lunkenhet og treghet, feighet og menneskefrykt, vrede og urene lyster. Men nåden, forlatelsen, den rokkes ikke en hårsbredd. Den har jeg i Kristus ganske ubeskåret så lenge jeg ved troen holder meg til ham. Ved denne troen har jeg også alltid det sinn at jeg dømmer meg selv, lider under ondskapen og er enig med Guds Hellige Ånd.(1.kor. 11.31, Rom. 8.5)

Så må jeg med alvor erkjenne og dømme synden hos meg og bedre mitt liv. Men hva samvittigheten angår i mitt forhold til Gud, må jeg leve i en slik frithet som om ingen ting var synd – som om ingen lov fantes, verken ett eller ti bud – men som jeg alt var i himmelen. For slik står min sak for Gud.

C. O. Rosenius

sus. Hvorfor? Jo, for nå ber han, sa Herren. Med Guds rike er det slik at den tro som i hjelpe løshet og avmakt roper i avhengighet til Herren, er det sterkeste våpen som eksisterer. Tror du det? Har du gjort erfaring på dette i ditt liv? Bruker du denne veien? I dag sender jeg dette kallsbrevet til bønnetjeneste i Guds rike.

Når Paulus taler om den doble rustningen – Guds Ord og bønnen, så tilføyer han noe til slutt. Han oppfordrer venneflokkene om å be og holde ut i bønn for hverandre og alle troende. Og så sier han: "også for meg, at det må gis meg ord når jeg opplater min munn, så jeg med frimodighet kan kunngjøre evangeliets hemmelighet...". Det er slike forkynnere vi har så bruk for.

Den største skaden i dag er alle de som er så flinke med å lage en tale og holde en preken. Det er noe ganske annet å få et budskap fra Herren. "At det må gis meg ord", sier den lærde teologen. Når han skriver til menigheten i Korint(1. Kor. 2.1 f.), så sier han: "jeg var hos dere i skrøpelighet og frykt og i megen beven, og min tale og min forkynnelse var ikke med visdoms overtalende ord, men med Ånds og krafts bevis...".

Det som er så viktig for oss i endetidens åndskamp, er at vi får se forskjellen mellom åndsfattigdommen og Åndens fattigdom. Når vi lever i Åndens fattigdom har vi alltid tilgang til nådens rikdom og legedom, "evangeliets hemmelighet", som vi leste om. Dette er den åndskraft, den åndelige

utrustning vi trenger og er avhengige av i vårt såmannsarbeid og vår sendetjenste.

Vør ikke bekymret

"Vør ikke bekymret for noe. Men la i alle ting eders begjøringer komme fram for Gud i påkallelse og bønn med takksigelse," sier Ordet. Kjære troende venn som leser dette. Det ligger så på meg å få formidlet kallet til forbønnstjensten. Vi hører så ofte i den ene og andre misjon at bøeregrunnlaget svikter. Det blir færre foreninger og mindre folk på bedehuset. Så sier vi at bøeregrunnlaget må styrkes. Ja, det er riktig, men bøeregrunnlaget er ikke det om vi er få eller mange. Bøeregrunnlaget heter Ordet og bønnen.

Jeg vil så gjerne oppfordre deg til å be for forkynnerne, be for arbeidet med å bygge Guds rike. Skal Guds rike vokse mellom oss, skal det bli åndelig oppvåkning, skal det bli vekkelse og nytt liv, da må det åpnes noen dører for Ordet. Her er vi helt avhengige av Den Hellige Ånds gjerning mellom oss. La oss være med å løfte våre hender og hjerter til Herren. La ikke hendene synke, men kjemp sammen for Ordets forkynnelse, for såmannsarbeidet, at det må gis ord og at det blir åpnet nye dører for Ordet. Er vi tro på denne plass, så har vi også del i løftene "og Guds fred som overgår all forstand, skal bevare eders hjerter og eders tanker i Kristus Jesus"(Fil. 4.7). Jesus sier: "den som ber han får". Gud velsigne din forbønnstjeneste!

Hva treenigheten ikke er. (§ 10)

Skriftens vitnesbyrd om Den Treenige Gud er et paradoks, det vil si at Bibelens vitnesbyrd går tilsynelatende imot all vår fornuft. Det betyr ikke at det er fornuft–stridig, men at alt som sies om Gud i Skriften ligger i et annet og høyere logisk plan enn det vi står på.

Hvem kan fatte at Gud er tre og dog en?

Derfor har denne del av Guds åpenbaring vært gjenstand for mange angrep fra vantroen. Og utsalige er de villfarelser som gjennom tidene har gjort seg gjeldende, med det resultat at mange sjeler er blitt forført. Derfor gjelder det å være våkne her, og å tro Skriftens vitnesbyrd om Guds treenighet.

Vi kan samle villfarelsene i tre hovedgrupper, og ut fra dette si hva Guds treenighet ikke er.

1. Tregudsløren (triteisme).

Den består i at man gjør Faderen, Sønnen og Ånden til tre vesener, og ikke bare tre personer. Men tre vesener blir identisk med tre guder. Dette er villfarelse og avgudsdyrkelse.

Når Kirkens bekjennelsesskrifter taler om ett vesen – tre personer, da

er det nettopp for å gardere seg mot en slik oppfatning av personene, som tregudsløren gir uttrykk for.

2. Unitarismen.

Dette er stikk motsatt av tregudsløren. I sin nidkjørhet over Guds enhet har man lært at "tre personer" i forbindelse med Gud, er en menneskelig filosofisk spekulasjon. Gud er bare en person.

Jesus er ikke Guds sønn i virkelig forstand. "Guds sønn" er bare en passende betegnelse for å vise Jesu enestående stilling som menneske.

Bekjennelsesskriftene sier "tre personer" for å sikre seg mot alle former for unitarisme.

3. Modalisme.

Modalisme (av ordet modus som betyr at det samme kommer igjen) lører at Gud ikke er tre personer i virkeligheten, men at "tre personer" betegner tre forskjellige væremåter som Gud møter oss på.

Det er flere former for modalisme: den økonomiske – som har sitt navn etter hvordan den ser på treenigheten som uttrykk for Guds væremåte ovenfor verden (oikumene): Faderen betegner da Guds skapende frohold til verden, Sønnen betegner Guds forløsende væremåte og Ån-

den den hellig–gjørende vørremåte overfor verden.

Den sektulative modalisme søker å tenke seg Guds eksistens, og ser slik ut: Faderen er subjekt (tenkeren), Sønnen er predikat (det at Gud tenker) og Ånden er objekt (det tenkte).

En tredje form for modalisme, er den religionhistoriske treengighets–løren: Den hevder at Faderen er stifteren, Sønnen er den stiftende og Ånden er det stiftede religions–samfunn.

Som vi ser fornekter modalismen Skriftens vitnesbyrd om at "Gud er et vesen og dog tre personer".

4. Subordinationisme.

Subordinationisme betyr løren om underordning, og er en betegnelse på den treenighetsløre som lører en underordning av personene i guddommen.

Også her er det flere former. Noen hevder at det er rangordning mellom Faderen, Sønnen og Ånden med Faderen øverst og Ånden nederst.

Andre hevder at både Sønnen og Ånden er underordnet Faderen, mens andre igjen mener at Ånden kun er en kraft som er underordnet Faderen og Sønnen.

Også dette er å fornekte Gud, det er vrangløre og avgudsdyrkelse.

Gud er en. Og Gud er tre. Og det er den ene som eksisterer som tre personer. Vi kommer ikke nærmere sannheten enn det som bekjennelses– skriftene har uttrykt det: Ett vesen –tre personer.

*Fra Troslæren til
Ø. Andersen
Tilrettelagt ved LF.*

Vantroens ånd

Vantroens ånd har en uhyggelig makt over mennesket. Den stenger til for sannheten så det stakkars vantro menneske ikke ser virkeligheten i det de ser, og derfor blir i mørke.

Olav Fosdal

Misjonsarbeidet i Peru !

Evangelist Eusebio Alvis på bibelkurs i Peru:

– Jeg er den største av alle syndere, derfor trenger jeg Jesus. Hele tiden må jeg bekjenne mine synder for ham. Jeg fortjener ikke å kalles Guds barn. Men jeg har en Herre som jeg kan komme til dag og natt. Han har ingen kontortid. Alle får vi komme til ham, farget og hvit, rik og fattig. Å, hvor godt at det er slik! Jesus fører vår sak. Det gjør han nå og hver dag. Hvor godt å vite at vi har en som fører vår sak for den hellige Gud.

Eusebio Alvis

Om lov og evangelium

– Bibelen er Guds ufeilbarlige ord. Vi leser Bibelen som lov og evangelium. Loven dømmer oss. Den krever at vi gjør og ikke gjør. Evangeliet er lovens motsetning. Evangeliet gir liv, frelse og syndenes forlatelse ved Jesu død på korset. Loven og evangeliet går sammen som venstre og høyre hånd. De går alltid sammen og kan ikke stå alene hver for seg! Ved loven kan vi ikke bli frelst, men her kommer evangeliet til oss med tro og forlattelse for å gi oss frelsen.

Om synet på Det gamle testamente

– Vi står for en Kristus-sentrert tolkning av Det gamle testamente. Som evangeliet oppfyller loven, slik oppfyller Det nye testamente det gamle. NT fører oss til GT og GT fører oss til NT. Og begge fører oss til Kristus, som er den eneste Frelser i denne verden. Vi forkaster den historisk-kritiske metode, oppfunnet av forskere som tror seg å være noe i denne verden og som opphoyer seg over Guds ord. Ja, denne metode forkaster vi!

Vennligst gi ekspedisjonen beskjed i god tid ved adresseforandring.

Guds gode råd

Guds gode råd er aller beste råd, og best for meg.
Om Han gir hjertet glede eller gråt, Han vet min vei.
For hva han sender gagner alltid best,
den sorg han vender, fryder hjertet mest.

Min Herres hånd er aller beste hånd, og best for meg.
Om han må bøye ned min stolte ånd, han knuser ei.
Hva Han meg låner og tilbake tar,
jeg ser så grant: Det gjøres av en far.

Guds time er den aller beste tid, og best for meg.
Hans nåde gjør min trange vei så vid: Han elsker meg.
Og må jeg vente, ser Han godt min sak,
og kommer i sin time, rette dag.

Min Jesus er min alle beste venn, og best for meg.
Jeg vet jeg er Hans kjære øyesten, hva fattes meg?
Han er min lyst, mitt gode hver en stund.
Min salighet er ordet fra Hans munn.

Guds Hellig Ånd gir aller beste trøst, og best for meg.
Til Fader, Sønn og Ånd min takk får røst: Jeg priser deg!
Ditt navn til hjertets balsam utgytt er,
og de som kjenner deg, de har deg kjær.

Olav Valen-Sendstad